

นิตยสาร "พระเครื่อง" ในสังคมไทย

กองบรรณาธิการ

การสร้างพระเครื่อง และวัตถุมงคลทางพุทธศาสนาอื่นๆ เช่น ตะกรุด ผ้ายันต์ เป็นต้น เป็นปรากฏการณ์ที่มากู้สังคมไทยมานาน เชื่อกันว่าการสร้างวัตถุมงคลทำนองนี้เคยมีมาแล้วอย่างน้อยก็ตั้งแต่สมัยปลายอยุธยา จะอย่างไรก็ตาม มีผู้วิจารณ์กันมากกว่าการสร้างวัตถุมงคลในอดีตแม้จะไม่ต่างกับการสร้างวัตถุมงคลในปัจจุบัน ในแง่กายภาพ (คือมีการสร้างและประกอบพิธีกรรมในลักษณะใกล้เคียงกัน) แต่เมื่อกล่าวถึงจุดประสงค์ในการสร้าง ดูเหมือนว่า เราไม่อาจเปรียบเทียบได้เลยว่าการสร้างวัตถุมงคลในวันนี้เหมือนกับในอดีต ผู้ที่วิจารณ์ยังให้ความเห็นต่อไปด้วยว่า การสร้างวัตถุมงคลสมัยนี้ดำเนินไปตามกลไกของตลาดในระบบทุนนิยมมีการโฆษณาให้เกิดความต้องการที่จะบริโภคโดยอาศัยสื่อสารมวลชนสมัยใหม่ เช่น หนังสือพิมพ์ สื่อสิ่งพิมพ์ หรือวิทยุ (รวมทั้งโทรทัศน์) ในระบบดังกล่าวนี้ (ซึ่งมีบางคนเรียกว่าระบบพุทธพาณิชย์) ดูเหมือนว่าหลายครั้งที่ความซับซ้อนของกลไกการตลาดทำให้วัดหรือพระสงฆ์ที่ร่วมสร้างวัตถุมงคลกับนายทุนได้กลายเป็นเหยื่อให้นายทุนแสวงหาประโยชน์ ในอดีตวัดสร้างพระเครื่องเพื่อมอบให้เป็นขวัญและที่พึ่งทางใจสำหรับชาวบ้านโดยไม่มีจุดประสงค์ด้านการระดมทุนอย่างในปัจจุบัน จุดประสงค์ดังกล่าวนี้ดูจะทำให้ภาพการสร้างวัตถุมงคลในอดีตดูสะอาดกว่าในปัจจุบัน (แม้ว่าการสร้างรูปเคารพจะไม่ตรงกับหลักคำสอนของพุทธศาสนาตามที่ปรากฏในคัมภีร์ก็ตาม)

ปรากฏการณ์อีกอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นพร้อมกับระบบ พุทธพาณิชย์ในสังคมไทยคือการมีสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับ วัตถุมงคลซึ่งอาจเรียกรวมๆว่า นิตยสารพระเครื่อง อาจกล่าวได้ว่า การสร้างพระเครื่อง เล่นพระเครื่อง คือ เปลี่ยนแลกขาย (ซึ่งเรียกกันในวงการพระเครื่องว่า การให้เช่า) พระเครื่องมีจำนวนคนและจำนวนเงินหมุน เวียนถ่ายเทในระดับที่แน่นอนระดับหนึ่ง และจำนวน ดังกล่าวนี้นี้เพียงพอที่จะทำให้สิ่งพิมพ์เกี่ยวกับพระเครื่อง กลายเป็น 'สินค้า' ที่มี ผู้บริโภคในจำนวนที่แน่นอน จำนวนหนึ่ง โดยที่จำนวนดังกล่าวนี้สามารถทำให้สินค้า ดังกล่าวนี้อกลายเป็นสินค้าพื้นฐานประการหนึ่งในสังคม เรา เช่นเดียวกับนิตยสารบันเทิง ข่าวสาร ธุรกิจ หรือ การกีฬา

อาจกล่าวได้ว่าฐานะของนิตยสารพระเครื่องใน สังคมไทยปัจจุบันไม่ต่างจากฐานะของนิตยสารพื้นฐาน ต่างๆ ที่มีจำนวนผู้บริโภคจำนวนหนึ่ง และดูเหมือนว่า จำนวนดังกล่าวนี้แม้จะไม่เพิ่ม แต่ก็มิมีที่ท่าว่าจะดำรง อยู่อย่างนี้ไปอีกนาน การเกิดขึ้นและดำรงอยู่ของสิ่ง สิ่งพิมพ์ประเภทนี้ในสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา นับได้ว่าเป็นปรากฏการณ์ที่น่าศึกษา กองบรรณาธิการ พุทธศาสนศึกษาได้พูดคุยสนทนากับบรรณาธิการ นิตยสารพระเครื่องต่างๆ จำนวนหนึ่ง จุดประสงค์ของ การพูดคุยเพื่อซักถามแนวคิดและความเชื่อพื้นฐาน บางประการที่อยู่เบื้องหลังการทำงานของคนเหล่านี้ สารสำคัญของการพูดคุยท่านผู้อ่านจะได้เห็นตามที นำมาตีพิมพ์ไว้ข้างหน้า

กองบรรณาธิการคิดว่า มีข้อที่น่าสนใจอย่างน้อย ๒ ประการจากเนื้อหาการสนทนากับบรรณาธิการ

หนังสือเหล่านี้ ประการแรก นิตยสารเหล่านี้มีจำนวน พิมพ์อยู่ระหว่าง ๒ หมื่น-๒ แสนฉบับ ตัวเลขดังกล่าวนี้ อาจขึ้นอภินัยสำคัญบางประการเกี่ยวกับสถานภาพ ของพุทธศาสนาแบบชาวบ้านในสังคมเรา รวมทั้ง พฤติกรรมการนับถือศาสนาของผู้นับถือพุทธศาสนา แบบชาวบ้านเหล่านั้น ตัวเลขนี้เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับนิตยสารแนวพุทธธรรม (ซึ่งส่วนใหญ่ไม่ได้ทำเพื่อ ขายอย่างนิตยสารพระเครื่องเสียด้วยซ้ำ) อาจทำให้ทราบ บางภาพที่น่าสนใจ นิตยสาร 'พุทธจักร' และ 'ธรรมจักร' ของมหาวิทยาลัยสงฆ์สองแห่ง ซึ่งถือได้ว่ามียอดพิมพ์ สูงสุดของนิตยสารแนวพุทธธรรมมียอดพิมพ์เพียง ๓ พัน ฉบับ ซึ่งราวๆ ๒ ใน ๓ ของจำนวนพิมพ์ได้เผยแพร่ ในรูปธรรมบรรณาธิการ (แจกฟรี)

ประการต่อมา ดูเหมือนว่าบรรณาธิการนิตย- สารพระเครื่องจะเห็นสอดคล้องกันว่าการสร้างและบริโภค พระเครื่องเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่ดำเนินไป ตามธรรมชาติอันสอดคล้องกับความเชื่อและการศึกษา ของชาวพุทธไทย ปรากฏการณ์ดังกล่าวนี้ไม่ควรประเมิน โดยการให้ค่าใดๆ (ไม่ว่าจะเป็นลบหรือบวก) นิตย- สารพระเครื่องบางฉบับคิดว่าเป็นหน้าที่ของตนที่จะให้ ความรู้ที่ถูกต้องด้านการบริโภคพระเครื่อง จรรยาบรรณ ดังกล่าวนี้นหากมีการเผยแพร่ให้รับทราบต่อไป อาจช่วยให้ผู้ที่นับถือพุทธศาสนาอย่างปัญญาชนเข้าใจบทบาท ของนิตยสารแนวนี้มากยิ่งขึ้น

ต่อไปนี้คือ คำสนทนาระหว่างกองบรรณาธิการ พุทธศาสนศึกษากับบรรณาธิการนิตยสารพระเครื่องที กล่าวถึงข้างต้น

นิตยสาร “นะโม” คุณกิจจา วิสาร์ทะ

เหตุผลในการออกหนังสือประเภทนี้

ครอบครัวได้ทำอาชีพหนังสือในแนวธรรมะมานาน มีโรงพิมพ์เป็นของตัวเองถือว่าเป็นด้านธุรกิจ เพราะมองเห็นว่าหนังสือในแนวนี้ไปได้ดี และก็ทำมากว่า ๑๐ ปีแล้ว โดยวัตถุประสงค์จริง ๆ ก็ต้องการเผยแพร่พุทธศาสนา ซึ่งหนังสือไม่ได้เน้นในเรื่องของพระเครื่องอย่างเดียว

คนให้ความสนใจมากน้อยเพียงใด

หนังสืออยู่ได้มาเกือบ ๑๓ ปีแล้ว แสดงให้เห็นถึงความสนใจหนังสือในแนวนี้ และก็มียอดจำหน่ายไม่ต่ำกว่า ๒๐,๐๐๐ เล่ม

ประเภทของประชาชนที่ให้ความสนใจ

ตอบได้เลยว่าเป็นทุกสาขาอาชีพ ทุกชนชั้น

แนวโน้มการตลาดของหนังสือประเภทนี้

คนเริ่มให้ความสนใจมากขึ้นเพราะคนเริ่มเล่นพระเครื่องมากขึ้น

มีหลายคนมองว่าหนังสือในแนวนี้ไม่สนับสนุนการศึกษาพุทธศาสนาที่แท้จริง

หนังสือเป็นตัวแทน เป็นตัวประชาสัมพันธ์พระ-พุทธศาสนาเพื่อให้คนรู้จักคิดมากขึ้น เป็นสื่อกลางในการเผยแพร่

คิดอย่างไรที่บางคนวิจารณ์ว่าหนังสือประเภทนี้เป็นหนังสือมอมเมา

ไม่มอมเมา เป็นการช่วยเหลือบุคคลให้จิตใจสงบมากขึ้น เป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้คนรู้จักศาสนา เพราะโดยปกติคนทั่วไปสนใจศาสนาที่ตัวบุคคล การที่เราเผยแพร่คุณค่าความดีของพระก็เป็นการเผยแพร่ศาสนาอีกด้านหนึ่ง

สังคมไทยเป็นสังคมพุทธ คิดอย่างไรที่คนไทยให้ความสนใจในเรื่องของไสยศาสตร์หรือพิธีกรรมมากกว่าแก่นของพุทธศาสนา

ไสยศาสตร์เป็นของคู่กันมากับสังคมไทย มันฝังมาในจิตใจของคนไทยไม่สามารถที่จะแยกออกจากกันได้ และไสยศาสตร์ก็ขึ้นอยู่กับความเชื่อของบุคคล

ทัศนะต่อพระสงฆ์ที่ทำวัตถุมงคล เครื่องรางของขลัง

การสร้างพระก็เป็นการสร้างตัวแทนของพระพุทธเจ้าและบางครั้งก็เป็นสิ่งจำเป็น เมื่อพระท่านขาดปัจจัยมาทำนุบำรุงพระศาสนา การทำเหรียญให้เขานับเป็นวิธีที่สามารถจะระดมทุนได้มาก

พระสงฆ์ควรแสดงออกอย่างไรในเรื่องไสยศาสตร์กับพุทธศาสนา

เป็นสิ่งเดียวกัน ศาสนาสอนให้คนเป็นคนดี คนที่เขว่นพระมักจะเป็นคนที่มีจิตใจอ่อนน้อมไปในทางสงบ ต้องการมีความสุขหรือเป็นคนที่มีศาสนาในตัวเอง การได้มีพระไว้บูชาก็ได้มีเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ ซึ่งเป็นผลก่อให้เกิดความสุขในสังคมไทย

หนังสือ “ศักดิ์สิทธิ์” คุณสุวิทย์ เกิดพงษ์บุญโชติ

เหตุผลในการออกหนังสือประเภทนี้

๑. ในด้านเศรษฐกิจ เพราะทุกคนต้องมีอาชีพเลี้ยงชีวิต

๒. มีจิตใจรักในด้านที่ชอบ

๓. มีคนสนับสนุนหรือนายทุนอุดหนุนให้โอกาสเราได้แสดงความสามารถออกมา

๔. มีคนสนใจหนังสือ

คนให้ความสนใจมากน้อยเพียงใด

เคยออกหนังสือวารสารศักดิ์สิทธิ์วางจำหน่ายในบางปั๊กรับถึง ๒ แสนเล่ม มีหลายครั้งก็ออกเป็นแสน ซึ่ง

แสดงให้เห็นว่าคนให้ความสนใจและที่ที่คนสนใจมันขึ้นอยู่กับผู้ที่ทำให้ความรักในการทำหรือไม่

ประเภทของประชาชนที่ให้ความสนใจ
คนทั่วไปไม่จำกัดวัยและอาชีพ

แนวโน้มการตลาดของหนังสือประเภทนี้

แนวโน้มของตลาดอยู่ที่ว่า เราถูกปิดกั้นหรือเปล่าอะไรก็ช่างจะดีอย่างไร ถ้าถูกปิดกั้นก็อยู่ไม่ได้ แต่ถ้าปล่อยให้อิสระก็อยู่ได้ มันจะอยู่ของมันไปเรื่อย ๆ

คิดอย่างไร หากมีนักวิจารณ์ว่า หนังสือในแนวโน้มสนับสนุนการศึกษาพุทธศาสนาที่แท้จริง

ผู้วิจารณ์อย่างนี้อาจจะไม่ได้อ่านหนังสือในแนวโน้มมาก่อนจึงคิดอย่างนั้นคือไม่ได้ศึกษา ไม่ได้แยกแยะ เขาจึงพูดอย่างนั้น

มีบางคนพูดว่าหนังสือประเภทนี้เป็นหนังสือมอมเมา

เมื่อศึกษาแล้วบอกว่าหนังสือนี้มอมเมานั้นแสดงว่าคนพูดเป็นคนที่เข้าใจศาสนาดีเพราะถ้าเขาไม่เข้าใจศาสนาดีเขาคงไม่กล้าพูด เพราะคนทำหนังสือเข้าใจเรื่องศาสนาดี เขาก็กล้าทำ แต่ถ้าคุณบอกว่าหนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือในแนวมอมเมาก็ปล่อยให้เขาทำไป ถ้ามันเป็นการมอมเมามันจะล้มหายไปเอง

สังคมไทยเป็นสังคมพุทธ คิดอย่างไรที่คนไทยให้ความสนใจในเรื่องของไสยศาสตร์หรือพิธีกรรมมากกว่าแก่นของพุทธศาสนา

คิดอย่างไรก็ได้ขอให้เขามีความสุข วัฒนธรรมไทย ควรที่จะจริงใจไว้ รักษาไว้ ซึ่งเวลานี้กำลังหันมาอนุรักษ์วัฒนธรรมด้วย ซึ่งวัฒนธรรมไทยก็ถือพิธีกรรมแต่โบราณ

ทัศนะต่อพระสงฆ์ที่ท้าวตมุงคล เครื่องรางของขลัง

ในสังคมไทยมีคนอยู่ ๒ ประเภท คือ คนที่แสวง

หาแต่พอสสมควรและคนที่แสวงหามากมาย การทำเหรียญให้เขามีทั้งข้อดีและข้อเสีย ถ้าหากคนทำเป็นคนที่แสวงหาไม่เพียงพอนี้ไม่เป็นผลดี อาจทำให้บ้านเมืองล่มจมได้ ส่วนคนที่รู้จักพอเพียงไม่กี่ครั้งเขาก็หยุดไปเอง เขารู้ว่าควรหรือไม่ควร พระในวัดมีเป็นสิบอาจมีสักองค์ที่ทำเหรียญก็อยู่ที่คนมอง บางคนอาจมองไม่ดี บางคนอาจมองในแง่ดี คนจำนวนมากไปบูชาพระ ซื้อขายพระเพราะทำให้เขามีความสุข สังคมต้องการความสุข ในเมื่อคนที่เล่นพระส่วนมากจะเป็นคนที่มีศาสนาในตัวรู้ตัวรู้ชัด แม้ว่ามันจะอยู่ในระดับจิตใจไม่ใช่เป็นแก่นของศาสนา แต่มันก็ช่วยเหลือสังคมให้สงบ คนบางส่วนนั่งอยู่บนหอคอย คอยว่าอย่างโน้นอย่างนี้ ในเมื่อมีการสร้างเหรียญออกมาแล้ว ทำไมไม่ช่วยกันแปรเปลี่ยนสิ่งนี้ให้เกิดเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติแก่ศาสนาไม่ใช่มาคอยย่ำยีซึ่งกันและกัน แล้วบอกไม่ใช่หลักศาสนาที่แท้จริง

พระสงฆ์ควรแสดงออกอย่างไรในเรื่องไสยศาสตร์กับพุทธศาสนา

ไม่ขัดกับหลักการคำสอน คือ ใครมีหน้าที่อะไรก็ทำหน้าที่ไปเช่นเดียวกันกับเรา มีหน้าที่อะไรที่จะต้องมาถามเรื่องของพระสงฆ์ เช่นกันการแสดงออกของพระสงฆ์ไม่ถือว่าขัดกับหลักคำสอนพระท่านมองคนในหลายระดับ คนประเภทหนึ่งต้องการอย่างนี้ อีกประเภทต้องการอย่างนี้ พระสงฆ์ท่านรู้หลักในการยึดประชาชนไว้

หนังสือ “เขียนพระ” คุณกริส สงวนคม

เหตุผลในการออกหนังสือประเภทนี้

มีจุดประสงค์ของหนังสือแนวนี้น่าจะไม่ต่างกันมากนัก คือ ในช่วงแรกหนึ่งอาจมีน้อยและไม่ถึงจุดที่จะให้ความพอใจต่อผู้บริโภค เช่นเดียวกับผมที่เป็นผู้บริโภค รู้สึกว่าหนังสือออกยังขาดอะไรที่เราต้องการรู้คือตรงประเด็นที่เราต้องการโดยเป้าหมายจริงแล้วที่ทำหนังสือ

พระเพื่อให้คนรู้พระเครื่องและไม่ได้เน้นเรื่องศาสนา
หนังสือออกมากกว่า ๑๐ ปีแล้ว

คนให้ความสนใจมากน้อยเพียงใด

เรามีคนสนใจมาก มองว่าเป็นหนังสือที่จริงจังและ
จริงใจ แต่หลังๆ มามีความผิดพลาดทางเทคนิค ทำให้
ยอดขายน่ายลลดลงมาก ทำให้มีการปรับปรุงใหม่ ปกติ
ออกวางจำหน่ายประมาณหมื่นกว่าเล่ม

ประเภทของประชาชนที่ให้ความสนใจ

ส่วนมากจะทั่วๆ ไป แต่ว่ากลุ่มพ่อค้าให้ความสนใจ
สนใจมากกว่ากลุ่มอื่นๆ คนที่ชอบพระเครื่องจะเป็น
คนให้ความสนใจ ซึ่งจะมีทุกเพศทุกวัย ปัจจุบันแม้เด็ก
มัธยมยังเล่นพระกันแล้ว หนังสือแนวพระเครื่องใน
ยุคก่อน ใครถืออยู่ในมือต้องปิดไว้กลัวคนจะมองว่าเป็น
คนงมงายแต่ปัจจุบันถือเป็นปกติ

แนวโน้มการตลาดของหนังสือประเภทนี้

ถ้าทำหนังสือแนวนี้ไปสักพักหนึ่งจะรู้สึกอึดอัด
แต่แนวโน้มของตลาดหรือของหนังสือยังคงมีอยู่เพียง
แต่คนทำอึดอัด ไม่รู้ว่าจะหาอะไรมาเขียนหรือมานำ
เสนอที่ดีได้อีกแล้ว หนังสือแนวนี้คงยังไปได้ดี ตลาดที่
สังคมยังให้ความสนใจเรื่องพระเครื่อง ปัจจุบันมีหนังสือ
ในแนวนี้ไม่ต่ำกว่า ๓๐ หัว

คิดอย่างไร หากมีคนวิจารณ์ว่าหนังสือในแนวนี้ไม่ สนับสนุนการศึกษาพุทธศาสนาแท้จริง

ยอมรับว่าหนังสือในแนวนี้ไม่สามารถที่จะนำ
เสนอในแนวพุทธศาสนาที่แท้จริงได้ เพราะเราทำ
เพียงกระเพาะจุดหนึ่งของศาสนาเท่านั้นเอง แม้ว่าเรา
ไม่ได้สนับสนุนตรงๆ แต่เราก็สนับสนุนในทางอ้อม เช่น
เราลงพระรูปนี้สร้างวัดอุดมมงคลรุ่นนี้ คนก็ไปหาท่าน
ก็เลียดูเหมือนว่าเราเองก็ได้ช่วยจรรโลงพุทธศาสนาใน
ส่วนหนึ่ง คือ เป็นการช่วยทางอ้อม

บางคนอาจพูดว่า หนังสือประเภทนี้เป็นหนังสือมอมเมา

หนังสือผมไม่เป็นหนังสือมอมเมาจริงๆ แล้วคนอื่น
มอมเมาอยู่แล้ว แต่พวกผมต้องการช่วยเหลือคนที่
ถูกมอมเมาให้เขารู้ว่าอะไรคือความจริง เพราะหากไม่มี
หนังสือเขียนพระ คนก็อาจเล่นพระอย่างผิดๆ คือเป็น
การช่วยเหลือคนที่เล่นพระไปไม่ถูกหลัก ให้เขารู้ว่า
พระจริงๆ เป็นอย่างไร คือจริงๆ แล้วเราได้ช่วยเหลือ
พวกเขามากกว่าที่จะมอมเมา

สังคมไทยเป็นสังคมพุทธ คิดอย่างไรที่คนไทยให้ ความสนใจในเรื่องไสยศาสตร์ หรือพิธีกรรมมากกว่า แก่นของพุทธศาสนา

ความจริงผมไม่ได้สนใจในเรื่องของไสยศาสตร์ แต่
เรื่องของพิธีกรรมและไสยศาสตร์ก็เป็นเครื่องล่อให้
คนเขามาทำบุญที่วัด ถ้าหากไม่มีสิ่งเหล่านี้แล้วคนจะ
เข้ามาทำบุญที่วัดหรือ

ทัศนะต่อพระสงฆ์ที่ทำวัตถุมงคล เครื่องรางของขลัง หรือพระเครื่อง

มันไม่น่าจะขัดกับหลักคำสอนเพราะมันก็เป็น
อุปายอย่างหนึ่งที่จะชักจูงคนให้มาทำบุญหรือการที่
พระสงฆ์จะสร้างโบสถ์ก็ต้องเรียไร วิธีที่ดีที่สุดก็คือ ออก
เหรียญให้คนเช่าก็เป็นการช่วยศาสนาอีกทางหนึ่ง ถ้า
ไม่ทำเช่นนี้ ศาสนาอาจค่อยๆ สูญไปก็ได้

พระสงฆ์ควรแสดงออกอย่างไรในเรื่องไสยศาสตร์กับ พุทธศาสนา

ในทัศนะของผม ผมกราบไหว้พระสงฆ์ที่บริสุทธิ์
และไม่เห็นด้วยที่พระสงฆ์จะไปทำในเรื่องของไสยศาสตร์
แต่การออกเหรียญให้เช่า ผมไม่ถือว่าเป็นเรื่องที่ผิด
เพราะในอดีตก็มี

หนังสือ "พุทธโอ" คุณโกวิท ยิ้มวงศ์

เหตุผลในการออกหนังสือประเภทนี้

โดยส่วนใหญ่คนที่ทำหนังสือพระเครื่อง จะมาจาก

แวดวงของหนังสือพระเครื่องยุคเก่าๆ เมื่อตัวเองมีความถนัดในเรื่องนี้ และก็ผสมกับเรื่องของเศรษฐกิจเพื่อเป็นการเลี้ยงชีพก็เลยยึดอาชีพประเภทนี้ เพราะคนทำหนังสือในแนวพระเครื่องเขามองตลาดว่า น่าจะไปได้ดีและเลี้ยงชีพได้

คนให้ความสนใจมากน้อยเพียงใด

หนังสือออกวางจำหน่ายอยู่ประมาณ ๒ หมื่นกว่าเล่ม แต่ก็ไม่ถึง ๓ หมื่น บางฉบับมีถึง ๕ หมื่นเล่ม

ประเภทของประชาชนที่ให้ความสนใจ

ตอบได้เลยว่ามีทุกสาขาอาชีพ ทุกชั้นวรรณะ และไม่มีแบ่งชั้นวรรณะ

แนวโน้มการตลาดของหนังสือประเภทนี้

จากการสังเกตเห็นทุกอาทิตย์จะมีการประชุม ใครที่มีพระเครื่องออกมา ปัญหาคือคนที่เข้าสู่ตลาดพระเครื่องใหม่ๆ ก็ต้องการศึกษาพระเครื่ององค์นั้น ชื่อนั้นสร้างจากหลวงพ่อบุญนั้น มีลักษณะเป็นอย่างไร ก็ไม่รู้ว่าหาซื้อได้ที่ไหนก็อาศัยหนังสือเป็นคู่มือและเพื่อไม่ให้ต้องโดนหลอก ตลาดของหนังสือประเภทนี้จึงไปได้ดีและมีคนยึดอาชีพในวงการพระเครื่องถือว่าเป็นธุรกิจอย่างหนึ่ง หนังสือก็จึงสนองตอบทางธุรกิจของพระเครื่อง

คิดอย่างไร หากมีคนพูดว่าหนังสือในแนวนี้น่าสนับสนุนการศึกษาพุทธศาสนาแท้จริง

ต้องแยกแยะระหว่างการศึกษาศาสนา ถ้าจะศึกษาพุทธศาสนาก็ต้องมุ่งตรงสู่การศึกษาพุทธศาสนาเช่นเรียนนักธรรม หรือ มหาวิทยาลัย แต่ถ้ามาศึกษาในพระเครื่องไม่ใช่ มันเป็นการศึกษาทางด้านวัตถุมงคล ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกันระหว่างการศึกษาศาสนา

บางคนวิจารณ์ว่าหนังสือประเภทนี้เป็นหนังสือมอมเมา

ไม่ใช่มอมเมา ถ้าบอกว่ามอมเมาก็ต้องมอมเมา

มาตั้งแต่สมัยโบราณที่มีการสร้างพระขึ้นมาในรุ่นก่อนๆ การสร้างเหรียญของพระก็เป็นไปเพื่อประโยชน์พระศาสนา เช่น พระท่านจะสร้างโบสถ์ ศาลา ก็ต้องเรียไรซึ่งกว่าจะได้ก็ต้องใช้เวลา แต่ถ้าออกวัตถุมงคล ก็มีลูกศิษย์ลูกหามาขอเช่าและได้รับเงินมาสร้างวัด ถ้าจะถามว่าหนังสือมอมเมาหรือไม่จึงไม่ขอตอบ

สังคมไทยเป็นสังคมพุทธ คิดอย่างไรที่คนไทยให้ความสนใจในเรื่องของไสยศาสตร์หรือพิธีกรรมมากกว่าแก่นของพุทธศาสนา

ต้องแยกแยะ ทางวิทยาศาสตร์ไม่เชื่อว่าไสยศาสตร์มีจริง แต่บางครั้งก็มีการพิสูจน์กันได้ คนเราถ้าไม่ประสพด้วยตัวเองก็ไม่รู้ แม้เราจะอธิบายให้เขาเข้าใจได้อย่างไร แต่คนที่เขามีประสบการณ์ด้วยตัวเองเขาก็เชื่อ

ทัศนะต่อพระสงฆ์ที่ทำความชั่วให้เข้า สร้างวัตถุมงคลเครื่องรางของขลัง

ความจริงไม่น่าจะผิด เช่น ทำพระพุทธรูปเป็นตัวแทนของพระพุทธรูป การทำรูปตัวเองก็อีกแบบ คือลูกศิษย์อยากได้อาจารย์ การได้รูปอาจารย์มาอยู่ด้วยก็สบายใจ

พระสงฆ์ควรแสดงออกอย่างไรในเรื่องไสยศาสตร์กับพุทธศาสนา

ตอบยาก ไม่รู้จะตอบอย่างไรดี

หนังสือ “กรุงสยาม” คุณอรุพงษ์ ราคมเพ็ง

เหตุผลในการออกหนังสือประเภทนี้

มันเป็นพุทธพาณิชย์ เพราะผู้คนเล่นพระเครื่องในปัจจุบันนี้มีเป็นล้านๆ และก็เล่นแบบผิดๆ ทำอย่างไรที่จะให้คนเหล่านี้เล่นพระเป็น ดูพระเป็น ซึ่งโดยส่วนมากของหนังสือในแนวพระเครื่องจะออกมาในรูปของการเป็นตัวเชื่อมระหว่างคนเล่นพระเครื่อง

กับพระเครื่อง หรือเป็นสื่อให้ และอีกเหตุผลในด้าน เศรษฐกิจเพื่อการเลี้ยงชีพ

คนให้ความสนใจมากน้อยเพียงใด

ออกวางจำหน่ายประมาณ ๑๐,๐๐๐ ถึง ๒๐,๐๐๐ เล่ม จะมีส่งกลับคืนก็ไม่เกิน ๒-๓ พันเล่ม โดยหนังสือ สามารถเลี้ยงตัวของมันเองได้ คือ ค่ากระดาษ ค่าพิมพ์ แต่รายได้จริง ๆ ได้จากค่าโฆษณาที่คนเขาส่งมาให้

ประเภทของประชาชนที่ให้ความสนใจ

ลักษณะของหนังสือในแนวพระเครื่องจะมี ๓ ลักษณะ คือ

๑. เป็นวิชาการ
๒. เป็นประวัติหลวงพ่ อภินิหาร
๓. เป็นโฆษณาตัวพระเครื่อง

บุคคลที่สนใจก็จะแบ่งตามกลุ่ม เช่น คนที่สนใจใน แนวของโฆษณาก็ต้องการดูว่าเป็นพระรุ่นไหน ราคา เท่าไหร่ และคนที่ให้ความสนใจก็มีตั้งแต่คนพื้นบ้านทั่วไปจนถึงระดับรัฐมนตรี คือไม่จำกัดเพศ วัย และ วุฒิการศึกษา

แนวโน้มการตลาดของหนังสือประเภทนี้

แม้จะมีหนังสือแนวนี้ออกมามากก็ถือว่าเป็นการ แข่งขันกัน โดยมากจะอยู่ได้ด้วยแฟนใครแฟนมัน บาง ฉบับก็อยู่ได้ที่อยู่ไม่ได้ก็จบกันไป เพราะราคากระดาษ และก็มีมากที่จบไป

คิดอย่างไร หากมีคนพูดว่าหนังสือในแนวนี้ไม่สนับสนุน การศึกษาพุทธศาสนาแท้จริง

น่าจะบอกว่าสืบทอดมากกว่า ซึ่งเป็นการสืบทอด คนละแนวทางกับพระสงฆ์ การสืบทอดศาสนาก็คือการ ไปวัด การที่ไม่ไปวัดแต่นั่งอ่านหนังสือประเภทนี้ที่บ้าน

ซึ่งก็เป็นหนังสือเกี่ยวกับพระก็คือเป็นการสืบทอดศาสนา ได้เช่นกัน

บางคนวิจารณ์ว่าหนังสือประเภทนี้เป็นหนังสือมอมเมา

ไม่น่าจะเป็นการมอมเมา มันอยู่ที่คนชอบ ไม่ ชอบก็ไม่ต้องซื้ออย่างอื่นน่าจะมอมเมามากกว่าอย่าง น้อย ๆ ก็ได้ให้ความรู้ต่อคนที่ยังไม่รู้

สังคมไทยเป็นสังคมพุทธ คิดอย่างไรที่คนไทยให้ ความสนใจในเรื่องของไสยศาสตร์หรือพิธีกรรม มากกว่าแก่นของพุทธศาสนา

เรื่องไสยศาสตร์เป็นสิ่งที่มีความมาแล้ว ไม่ใช่แต่ใน ปัจจุบันเท่านั้น ไสยศาสตร์เป็นสิ่งที่คู่กันมากับสังคมไทย โดยแยกไม่ออก แต่คนที่สนใจในด้านไสยศาสตร์มาก กว่าพุทธ ตัวอย่างเช่น หนังสือในแนวโลกทิพย์ อภินิหาร หรือพระเครื่อง คนให้ความสนใจมากกว่าพระไตรปิฎก เพราะมันอ่านเข้าใจง่ายกว่า ซึ่งหนังสือในแนวนี้ก็มีส่วน ให้ศาสนาได้เหมือนกัน

ทัศนะต่อพระสงฆ์ที่ทำเหรียญให้เช่า ทำเครื่องรางของ ขลัง วัตถุมงคล

พระสงฆ์ทำวัตถุมงคลออกเผยแพร่มีอยู่ ๒ ประเด็น

๑. เพื่อหาปัจจัยมาทำนุบำรุงวัด
 ๒. เพื่อเผยแพร่หลักคำสอนของพระพุทธเจ้า
- ความจริงแล้วมันไม่น่าจะผิดมัน น่าจะเป็นการส่งเสริม ซึ่งกันและกัน

พระสงฆ์ควรแสดงออกอย่างไรในเรื่องไสยศาสตร์กับ พุทธศาสนา

มันน่าจะอยู่ที่ตัวบุคคลและบางรูปก็มุ่งทำวัตถุ มงคล แต่ก็มีอีกมากที่ไม่ยุ่งเรื่องของวัตถุมงคลแต่ปฏิบัติ อย่างเดียว คือ ทางไครทางมัน